

Audiència. Què sabia sant Pau del Jesús terrenal?

Benet XVI parlà a l'audiència de dimecres del passat 8 d'octubre sobre sant Pau i començà tot preguntant-se: Què sabia sant Pau de la vida concreta, de les paraules, de la passió, dels miracles de Jesús?

22/10/2008

Estimats germans i germanes,

En les darreres catequesis sobre sant Pau he parlat de la seva trobada amb

el Crist ressuscitat, que va canviar profundament la seva vida, i després, de la relació amb els dotze Apòstols cridats per Jesús —particularment amb Jaume, Khepas i Joan— i de la seva relació amb l'Església de Jerusalem. Queda ara la qüestió de què sabia sant Pau del Jesús terrenal, de la seva vida, dels seus ensenyaments, de la seva passió. Abans d'entrar en aquesta qüestió, pot ser útil tenir present que el mateix sant Pau distingeix dues maneres de conèixer Jesús i, més en general, dues maneres de conèixer una persona.

En la segona carta als Corintis escriu: "Així, doncs, des d'ara nosaltres no coneixem ningú segons la carn; i encara que haguéssim conegut el Crist segons la carn, ara ja no el coneixem així." (2Co 5, 16). Conèixer "segons la carn", de manera carnal, vol dir conèixer només exteriorment, amb criteris externs: es pot haver

vist una persona moltes vegades, conèixer els seus trets i els diversos detalls del seu comportament: com parla, com es mou, etc. I tanmateix, fins i tot coneixent a algú d'aquesta manera, no se'l coneix realment, no es coneix el nucli de la persona. Només amb el cor es coneix veritablement una persona.

De fet els fariseus i els saduceus van conèixer Jesús a l'exterior, van escoltar-ne l'ensenyament, molts detalls d'Ell, però no el van conèixer en la seva veritat. Hi ha una distinció anàloga en unes paraules de Jesús. Després de la Transfiguració, demana als Apòstols: "Qui diu la gent que sóc jo?" i "qui dieu vosaltres que sóc jo?". La gent el coneix, però superficialment; sap algunes coses d'Ell, però no l'ha conegut realment. En canvi els Dotze, gràcies a l'amistat, que implica també el cor, almenys havien entès el substancial i començaven a saber qui era Jesús.

També avui hi ha aquesta forma diferent de conèixer: hi ha persones doctes que coneixen Jesús en molts dels seus detalls i persones senzilles que no coneixen aquests detalls, però que el coneixen en la seva veritat: "El cor parla al cor". I sant Pau vol dir essencialment que coneix Jesús així, amb el cor, i que d'aquesta manera coneix essencialment la persona en la seva veritat; i després, en un segon moment, que en coneix els detalls.

Dit això, queda encara la qüestió: Què sabia sant Pau de la vida concreta, de les paraules, de la passió, dels miracles de Jesús? Sembla segur que mai no es va trobar amb Ell durant la seva vida terrenal. A través dels Apòstols i de l'Església naixent, segurament va conèixer també detalls de la vida terrenal de Jesús. En les cartes trobem tres formes de referència al Jesús prepasqual. En primer lloc, hi ha referències explícites i directes.

Sant Pau parla de l'ascendència davídica de Jesús (cf. Rm 1, 3), coneix l'existència dels seus "germans" o consanguinis (1Co 9, 5; Ga 1, 19), coneix el desenvolupament de l'Última Cena (cf. 1Co 11, 23), coneix altres paraules de Jesús, per exemple sobre la indissolubilitat del matrimoni (cf. 1Co 7, 10; Mc 10, 11-12), sobre la necessitat que qui anuncia l'Evangelí sigui mantingut per la comunitat, perquè l'obrer mereix el salari (cf. 1Co 9, 14; Lc 10, 7); sant Pau coneix les paraules pronunciades per Jesús en l'Última Cena (cf. 1Co 11, 24-25; Lc 22, 19-20) i coneix també la creu de Jesús. Aquestes són referències directes a paraules i fets de la vida de Jesús.

En segon lloc, podem entreveure en algunes frases de les cartes paulines al·lusions diverses a la tradició testimoniada en els Evangelis sinòptics. Per exemple, les paraules que llegim en la primera carta als

Tessalonicencs, segons la qual "el dia del Senyor vindrà com un lladre a la nit" (1Ts 5, 2), no s'explicarien remetent-nos a les profecies veterotestamentàries, perquè la comparació amb el lladre nocturn només es troba en els evangelis de sant Mateu i de sant Lluc; per tant són preses de la tradició sinòptica.

Així, quan llegim que Déu tria "allò que hi ha de neci al món" (1Co 1, 27-28), s'escolta el ressò fidel de l'ensenyament de Jesús sobre els senzills i els pobres (cf. Mt 5, 3; 11, 25; 19, 30). Hi ha també les paraules pronunciades per Jesús en el goig messiànic: "Us dono gràcies, Pare, Senyor del cel i de la terra, perquè heu amagat aquestes coses als savis i entesos, i les heu revelades als senzills." (Mt 11, 25). Sant Pau sap — és la seva experiència missionera— que aquestes paraules són veritables, és a dir, que són precisament els senzills els qui tenen el cor obert al

coneixement de Jesús. També l'al·lusió a l'obediència de Jesús "fins a la mort", que es llegeix a la carta als Filipencs (cf. Flp 2, 8) fa referència a la total disponibilitat del Jesús terrenal a complir la voluntat del Pare (cf. Mc 3, 35; Jo 4, 34).

Per tant, sant Pau coneix la passió de Jesús, la seva creu, la manera com va viure els últims moments de la seva vida. La creu de Jesús i la tradició sobre aquest fet de la creu és al centre del kerigma paulí. Un altre pilar de la vida de Jesús conegut per sant Pau és el Sermó de la Muntanya, del qual cita alguns elements gairebé literalment, quan escriu als Romans: "Estimeu-vos els uns als altres. (...) Beneïu els que us persegueixen. (...) Viviu en pau amb tothom. (...) Venceu el mal amb el bé". Així doncs, en les cartes hi ha un reflex fidel del Sermó de la Muntanya (cf. Mt 5-7).

A l'últim, en les cartes de sant Pau és possible trobar una tercera forma de presència de les paraules de Jesús: és quan realitza una mena de transposició de la tradició prepasqual a la situació després de la Pasqua. Un cas típic és el tema del regne de Déu, que és segurament el centre de la predicació del Jesús històric (cf. Mt 3, 2; Mc 1, 15; Lc 4, 43). En sant Pau es troba una transposició d'aquesta qüestió, perquè després de la resurrecció és evident que Jesús en persona, el Ressuscitat, és el regne de Déu. Per tant, el regne arriba on està arribant Jesús. I així, necessàriament, el tema del regne de Déu, amb què s'havia anticipat el misteri de Jesús, es transforma en cristologia.

Nogensmenys, les mateixes disposicions exigides per Jesús per entrar al regne de Déu valen exactament per a sant Pau a propòsit de la justificació per la fe: tant l'entrada al Regne com la justificació

requereixen una actitud de gran humilitat i disponibilitat, lliure de presumpcions, per acollir la gràcia de Déu.

Per exemple, la paràbola del fariseu i el publicà (cf. Lc 18, 9-14) imparteix un ensenyament que es troba tal qual en sant Pau, quan insisteix en el fet que ningú ha de gloriejar-se en presència de Déu. També les frases de Jesús sobre els publicans i les prostitutes, més disposats que els fariseus a acollir l'Evangelí (cf. Mt 21, 31; Lc 7, 36-50) i els desitjos de compartir taula amb ells (cf. Mt 9, 10-13; Lc 15, 1-2) troben ple ressò en la doctrina de sant Pau sobre l'amor misericordiós de Déu als pecadors (cf. Rm 5, 8-10; i també Ef. 2, 3-5). Així, el tema del regne de Déu es proposa d'una forma nova, però amb plena fidelitat a la tradició del Jesús històric.

Un altre exemple de transformació fidel del nucli doctrinal de Jesús es troba en els "títols" referits a Ell.

Abans de Pasqua Ell es qualifica com a Fill de l'home; després de la Pasqua es fa evident que el Fill de l'home és també el Fill de Déu. Per tant, el títol preferit per sant Pau per qualificar Jesús és Kýrios, "Senyor" (cf. Flp 2, 9-11), que indica la divinitat de Jesús. El Senyor Jesús, amb aquest títol, apareix a plena llum de la resurrecció.

A la Muntanya de les Oliveres, en el moment de l'extrema angoixa de Jesús (cf. Mc 14, 36), els deixebles, abans d'adormir-se, havien sentit com parlava amb el Pare i l'anomenava "Abba-Pare". És una paraula molt familiar, equivalent al nostre "papa", que només usen els nens en comunió amb el seu pare. Fins aquest moment era impensable que un jueu utilitzés la paraula per adreçar-se a Déu; però Jesús, sent

vertader fill, en aquesta hora d'intimitat parla així i diu: "Abba, Pare". En les cartes de sant Pau als Romans i als Gàlates, sorprenentment, aquesta paraula "Abba", que expressa l'exclusivitat de la filiació de Jesús, apareix en llavis dels batejats (cf. Rm 8, 15; Ga 4, 6), perquè han rebut l'«Esperit del Fill» i ara porten en si mateixos aquest Esperit i poden parlar com Jesús i amb Jesús com a vertaders fills al seu Pare; poden dir "Abba" perquè han arribat a ésser fills en el Fill.

Finalment, vull al·ludir a la dimensió salvífica de la mort de Jesús, com la trobem en la frase evangèlica: "El Fill de l'home no ha vingut per ser servit sinó per servir, i per donar la vida en rescat per molts" (Mc 10, 45; Mt 20, 28). El reflex fidel d'aquestes paraules de Jesús apareix en la doctrina paulina sobre la mort de Jesús com a rescat (cf. 1 Co 6, 20), com a redempció (cf. Rm 3, 24), com

a alliberament (cf. Ga 5, 1) i com a reconciliació (cf. Rm 5, 10; 2Co 5, 18-20). Aquí està el centre de la teologia paulina, que es basa en aquestes paraules de Jesús.

En conclusió, sant Pau no pensava en Jesús com un historiador, com si fos una persona del passat. Certament, coneix la gran tradició sobre la vida, les paraules, la mort i la resurrecció de Jesús, però no tracta tot això com quelcom del passat; ho proposa com a realitat del Jesús viu. Per a sant Pau, les paraules i les accions de Jesús no pertanyen al mateix temps històric, al passat. Jesús viu ara i parla ara amb nosaltres i viu per a nosaltres. Aquesta és la forma veritable de conèixer Jesús i d'acollir la tradició sobre Ell. També nosaltres hem d'aprendre a conèixer Jesús, no segons la carn, com una persona del passat, sinó com el nostre Senyor i Germà, que avui és amb nosaltres i ens mostra com viure i com morir.

.....

pdf | document generat
automàticament des de [https://
opusdei.org/ca/article/audiencia-que-
sabia-sant-pau-del-jesus-terrenal/](https://opusdei.org/ca/article/audiencia-que-sabia-sant-pau-del-jesus-terrenal/)
(24/03/2026)